

DĚTSKÁ
GASTROENTEROLOGIE,
HEPATOLOGIE A VÝŽIVA
PRO KLINICKOU PRAXI

Nabil El-Lababidi
a kolektiv

Děkujeme společnostem, které v této publikaci inzerují
nebo její vydání jiným způsobem podpořily
(v abecedním pořadí):

AbbVie s.r.o.

Accord Healthcare s.r.o.

Danone a.s.

Deva Nutrition a.s.

Mayoly Czech Republic s.r.o.

Nestlé Česko s.r.o.

Sandoz s.r.o.

Sanofi s.r.o.

Takeda Pharmaceuticals Czech Republic s.r.o.

VYGON Czech Republic s.r.o.

**DĚTSKÁ
GASTROENTEROLOGIE,
HEPATOLOGIE A VÝŽIVA
PRO KLINICKOU PRAXI**

**Nabil El-Lababidi
a kolektiv**

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.
Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.

MUDr. Nabil El-Lababidi a kolektiv

Dětská gastroenterologie, hepatologie a výživa pro klinickou praxi

Editor: MUDr. Nabil El-Lababidi

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

Kolektiv autorů:

MUDr. Helena Ambrožová, Ph.D.	prof. MUDr. Tomáš Honzík, Ph.D.	MUDr. Pavla Pokorná, Ph.D.
MUDr. Kateřina Bajerová, Ph.D.	MUDr. Šárka Horáčková Fingerhutová, Ph.D.	MUDr. Stella Reichmannová, Ph.D.
MUDr. Tereza Baretová	MUDr. Matěj Hrunka	PharmDr. Petra Rozsivalová
MUDr. Simona Bělohávková, Ph.D.	prof. MUDr. Roman Chlábek, Ph.D.	doc. MUDr. Luděk Rožnovský, CSc.
doc. MUDr. Markéta Bloomfield, Ph.D.	MUDr. Daniela Chroustová, Ph.D.	MUDr. Kateřina Ruczaj
MUDr. Jan Boženský, MBA	doc. MUDr. Petr Jabandžiev, Ph.D.	Ing. Blanka Rubínová
MUDr. Michaela Buganová, Ph.D.	MUDr. Vít Jakoubek, Ph.D.	MUDr. Pavlína Rudová
Mgr. Tereza Deissová, Ph.D.	doc. RNDr. MUDr. Pavel Ješina, Ph.D.	MUDr. Jan Schwarz, Ph.D.
MUDr. Tomáš Dědič	MUDr. Michal Jurovčík	MUDr. Jana Skřenková
MUDr. Milena Dokoupilová	MUDr. Edita Kabičková, Ph.D.	MUDr. Kristýna Slámová
MUDr. Karolína Doležalová, Ph.D.	MUDr. Pavel Kabiček, CSc.	prof. MUDr. Josef Sýkora, Ph.D.
prof. MUDr. Pavla Doležalová, CSc.	doc. MUDr. Eva Karásková, Ph.D.	MUDr. Prokop Šeferna
MUDr. Tereza Dorincová	MUDr. Radana Kotalová, CSc.	MUDr. Svatava Šimová
MUDr. Marianna Durilová, Ph.D.	MUDr. Eva Kudlová, CSc.	MUDr. Antonín Šípek, Ph.D.
MUDr. Radka Drápalová	MUDr. Jan Langer	MUDr. Astrida Šuláková, Ph.D.
MUDr. Nabil El-Lababidi	MUDr. Milan Machart, MBA	MUDr. David Šupík
doc. MUDr. Filip Fencel, Ph.D.	MUDr. Lenka Majerová	MUDr. Eva Švábová
Mgr. Marcela Floriánková	MUDr. Jan Malý, Ph.D.	Mgr. Veronika Toningerová
†MUDr. Pavel Frühauf, CSc.	MUDr. Jan Melek	MUDr. Jana Tuková, Ph.D.
MUDr. Martin Fuchs	MUDr. Marcela Michalíčková	prof. MUDr. Manuela Vaněčková, Ph.D.
MUDr. Miloš Geryk	prof. MUDr. Pavel Michálek, Ph.D., D.E.S.A., M.Sc.	MUDr. Lenka Vepřeková
MUDr. Lucie Gonsorčíková, Ph.D.	MUDr. Katarína Mitrová, Ph.D.	MUDr. Mária Véghová-Velgáňová
MUDr. Eliška Hloušková	Mgr. Edita Petrová	prof. MUDr. Jiří Zeman, DrSc.
MUDr. Lukáš Homola, Ph.D.	MUDr. Zuzana Plízáková, Ph.D.	doc. MUDr. Jakub Zieg, Ph.D.

Recenzent: prof. MUDr. Jiří Nevorál, CSc.

Pediatrická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole

Vydání odborné knihy schválila Vědecká redakce nakladatelství Grada Publishing, a.s.

Obrázky a fotografie pochází z archivu autorů, pokud není uvedeno jinak. Obrázky 3.1.3, 3.1.4, 3.1.37, 3.1.45, 3.1.46, 3.2.4, 3.4.3, 3.4.7, 3.5.3, 20.1, 33.1, 37.1, 45.1, 61.1, 61.2 překreslil a upravil Jiří Hlaváček.

Granty a podpora: Práce vznikla s podporou projektu RVO-VFN64165 a v rámci programu Cooperatio, vědní oblast „Pediatrie“.

Kapitoly 3.1 a 61 podpořeny grantem MZ ČR – RVO (FNB, 65269705).

Kapitola 3.4 podpořena grantem AZV NU23-06-00553.

Kapitoly 49 a 50 vznikly za podpory programu Cooperatio, výzkumná oblast „Zdravotnické vědy: Veřejné zdraví, Hygiena

a epidemiologie, Pracovní lékařství (projekt č. 207031).

Kapitoly 22, 27, 28 vycházejí z větší části z kapitoly téže autorky publikované v knize Hepatologie. 4. vydání, 2022

(Petr Urbánek, Radan Brůha, ISBN 978-80-271-1693, Grada 2022).

Cover Design © Grada Publishing, a. s., 2025

© Grada Publishing, a.s., 2025

Vydala Grada Publishing, a. s.

U Průhonu 22, Praha 7

jako svou 10255. publikaci

Šéfredaktorka lékařské literatury MUDr. Michaela Lízlerová

Odpovědná redaktorka BcA. Radka Jančová, DiS.

Jazyková korektura a redakce Jitka Štěrbová

Sazba a zlom Lucie Koubová

Počet stran 1042

1. vydání, Praha 2025

Vytiskla D.R.J. TISKÁRNA RESL, s.r.o., Náchod

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků, což není zvláštním způsobem vyznačeno.

Postupy a příklady v této knize, rovněž tak informace o lécích, jejich formách, dávkování a aplikaci jsou sestaveny s nejlepším vědomím autorů. Z jejich praktického uplatnění však pro autory ani pro nakladatelství nevyplývají žádné právní důsledky.

ISBN 978-80-271-8208-4 (pdf)

ISBN 978-80-271-5336-7 (print)

KOLEKTIV AUTORŮ:

MUDr. Nabil El-Lababidi

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Helena Ambrožová, Ph.D.

Klinika infekčních nemocí 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Bulovka

MUDr. Kateřina Bajerová, Ph.D.

Pediatrická klinika Fakultní nemocnice Brno a Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

MUDr. Tereza Barnetová

Oblastní nemocnice Kolín, a. s.

MUDr. Simona Bělohávková, Ph.D.

AlergoCentrum Dr. Bělohávkové s.r.o.

doc. MUDr. Markéta Bloomfield, Ph.D.

Ústav imunologie 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole

MUDr. Jan Boženský, MBA

Dětské oddělení Nemocnice AGEL Ostrava-Vitkovice

MUDr. Michaela Buganová, Ph.D.

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

Mgr. Tereza Deissová, Ph.D.

Masarykova univerzita, Výzkumná skupina Ondřeje Slabého

MUDr. Tomáš Dědič

Pediatrická klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní Thomayerovy nemocnice

MUDr. Milena Dokoupilová

Novorozenecké oddělení Nemocnice Hořovice

MUDr. Karolína Doležalová, Ph.D.

Pediatrická klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní Thomayerovy nemocnice

prof. MUDr. Pavla Doležalová, CSc.

Centrum vysoce specializované péče pro vzácná dětská revmatická a autoinflatorní onemocnění ERN RITA
Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Tereza Dorincová

Oblastní nemocnice Kolín, a. s.

MUDr. Marianna Durilová, Ph.D.

Pediatrická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole

MUDr. Radka Drápalová

Dětská klinika Fakultní nemocnice Olomouc

doc. MUDr. Filip Fencel, Ph.D.

Pediatrická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole

Mgr. Marcela Floriánková

Oddělení nutričních terapeutů Všeobecné fakultní nemocnice v Praze a Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

†MUDr. Pavel Frühauf, CSc.

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Martin Fuchs

Immuno-Flow, s.r.o.

MUDr. Miloš Geryk

Dětská klinika Fakultní nemocnice Olomouc

MUDr. Lucie Gonsorčíková, Ph.D.

Pediatrická klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní Thomayerovy nemocnice

MUDr. Eliška Hloušková

Pediatrická klinika Fakultní nemocnice Brno a Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

MUDr. Lukáš Homola, Ph.D.

Klinika dětských infekčních nemocí Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno

prof. MUDr. Tomáš Honzík, Ph.D.

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Šárka Horáčková Fingerhutová, Ph.D.

Centrum vysoce specializované péče pro vzácná dětská revmatická a autoinflatorní onemocnění ERN RITA
Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Matěj Hrunka

Pediatrická klinika Fakultní nemocnice Brno a Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

prof. MUDr. Roman Chlíbek, Ph.D.

Katedra epidemiologie Vojenské lékařské fakulty Univerzity obrany v Hradci Králové

MUDr. Daniela Chroustová, Ph.D.

Ústav nukleární medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

doc. MUDr. Petr Jabandžiev, Ph.D.

Pediatrická klinika Fakultní nemocnice Brno a Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

MUDr. Vít Jakoubek, Ph.D.

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

doc. RNDr. MUDr. Pavel Ješina, Ph.D.

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Michal Jurovčík

Klinika ušní, nosní a krční 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole

MUDr. Edita Kabíčková, Ph.D.

Klinika dětské hematologie a onkologie 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole

MUDr. Pavel Kabíček, CSc.

Pediatrická klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní Thomayerovy nemocnice

doc. MUDr. Eva Karásková, Ph.D.

Dětská klinika Fakultní nemocnice Olomouc a Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

MUDr. Radana Kotalová, CSc.

Pediatrická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole

MUDr. Eva Kudlová, CSc.

Ústav hygieny a epidemiologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Jan Langer

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Milan Machart, MBA

Klinika dětské chirurgie a traumatologie 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní Thomayerovy nemocnice

MUDr. Lenka Majerová

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Jan Malý, Ph.D.

Dětská klinika Lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Hradec Králové

MUDr. Jan Melek

Dětská klinika Lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Hradec Králové

MUDr. Marcela Michalíčková

Oční klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

prof. MUDr. Pavel Michálek, Ph.D., D.E.S.A., M.Sc.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Katarína Mítrová, Ph.D.

Pediatrická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole

Mgr. Edita Petrová

Oddělení nutričních terapeutů 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Zuzana Plzánková, Ph.D.

Dermatovenerologická klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Pavla Pokorná, Ph.D.

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Stella Reichmannová, Ph.D.

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

PharmDr. Petra Rozsivalová

Oddělení klinické farmacie Nemocniční lékárny Fakultní nemocnice Hradec Králové a Katedra sociální a klinické

farmacie Farmaceutické fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy

doc. MUDr. Luděk Rožnovský, CSc.

Klinika infekčního lékařství Lékařské fakulty Ostravské univerzity a Fakultní nemocnice Ostrava

MUDr. Kateřina Ruczaj

Dětské a dorostové oddělení Nemocnice Na Homolce

Ing. Blanka Rubínová

Sdružení celiaků ČR, z. s.

MUDr. Pavlína Rudová

Radiodiagnostická klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Jan Schwarz, Ph.D.

Dětská klinika Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Plzeň

MUDr. Jana Skřenková

Klinika gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Kristýna Slámová

Klinika dětského lékařství Fakultní nemocnice Ostrava Nemocnice Havířov, příspěvková organizace

prof. MUDr. Josef Sýkora, Ph.D.

Dětská klinika Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Plzeň

MUDr. Prokop Šeferna

Centrum vysoce specializované péče pro vzácná dětská revmatická a autoinflatorní onemocnění ERN RITA Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Svatava Šimová

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Antonín Šípek, Ph.D.

Ústav biologie a lékařské genetiky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Astrida Šuláková, Ph.D.

Klinika dětského lékařství Fakultní nemocnice Ostrava

MUDr. David Šupík

Klinika dětského lékařství Fakultní nemocnice Ostrava

MUDr. Eva Šváblová

Pediatrická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole

Mgr. Veronika Toningerová

Urologická klinika 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní Thomayerovy nemocnice

MUDr. Jana Tuková, Ph.D.

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

prof. MUDr. Manuela Vaněčková, Ph.D.
Radiodiagnostická klinika 1. lékařské fakulty Univerzity
Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Lenka Vepřeková
Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. lékařské
fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Mária Véghová-Velgáňová
Dětská klinika Lékařské fakulty Univerzity Palackého
v Olomouci a Fakultní nemocnice Olomouc

prof. MUDr. Jiří Zeman, DrSc.
Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské
fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

doc. MUDr. Jakub Zieg, Ph.D.
Pediatrická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy
a Fakultní nemocnice v Motole

Obsah

Úvodní slovo	3
Úvod	5
Oddíl I – Dětská gastroenterologie	7
1 Jícen	9
1.1 Gastroezofageální refluxní choroba	9
1.1.1 Definice	9
1.1.2 Antirefluxní mechanismy	9
1.1.3 Patofyziologie gastroezofageální refluxní choroby	9
1.1.4 Klinické manifestace gastroezofageální refluxní choroby	10
1.1.5 Diagnostika gastroezofageální refluxní choroby	12
1.1.6 Diferenciální diagnostika gastroezofageální refluxní choroby	19
1.1.7 Terapie gastroezofageální refluxní choroby	20
1.1.8 Komplikace gastroezofageální refluxní choroby	24
1.1.9 Prognóza gastroezofageální refluxní choroby	24
1.2 Eozinofilní ezofagitida	25
1.2.1 Definice	25
1.2.2 Epidemiologie	25
1.2.3 Etiologie a etiopatogeneze	25
1.2.4 Klinika	26
1.2.5 Diagnostika	26
1.2.6 Diferenciální diagnostika	28
1.2.7 Terapie	28
1.2.8 Komplikace	31
1.2.9 Prognóza	31
1.3 Infekční ezofagitidy	33
1.3.1 Definice	33
1.3.2 Epidemiologie	33
1.3.3 Etiologie	33
1.3.4 Klinika, diagnostika a terapie	33
1.4 Achalázie a jiné poruchy motility jícnu	37
1.4.1 Achalázie jícnu dětí a dospívajících	37
1.4.2 Jiné poruchy motility jícnu	41
1.5 Cizí tělesa v jícnu	43
1.5.1 Klinická anatomie jícnu u dětí	43
1.5.2 Klinika	43
1.5.3 Diagnostika	45
1.5.4 Extrakce cizích těles	45
1.5.5 Kdy endoskopovat, kdy vyčkat	46
1.5.6 Požití diskové baterie	47
1.6 Poleptání jícnu	53
1.6.1 Patogeneze poleptání jícnu	53
1.6.2 Klinika	54
1.6.3 Diagnostika	54
1.6.4 Terapie	55
1.7 Malloryho–Weissův syndrom	59
1.7.1 Definice	59
1.7.2 Epidemiologie	59
1.7.3 Etiologie	59
1.7.4 Klinika a diagnostika	59
1.7.5 Diferenciální diagnostika	59

1.7.6	Terapie	60
1.7.7	Komplikace	60
1.7.8	Prognóza	60
1.8	Hiátová hernie	61
1.8.1	Definice a epidemiologie	61
1.8.2	Etiologie	61
1.8.3	Klasifikace	61
1.8.4	Klinika	61
1.8.5	Diagnostika	61
1.8.6	Diferenciální diagnostika	62
1.8.7	Terapie	62
2	Žaludek	63
2.1	Pylorostenóza	63
2.1.1	Definice	63
2.1.2	Klasifikace	63
2.1.3	Epidemiologie	63
2.1.4	Etiologie	63
2.1.5	Klinika	63
2.1.6	Diagnostika	63
2.1.7	Terapie	64
2.1.8	Diferenciální diagnostika	64
2.1.9	Prognóza	65
2.2	Gastritidy a gastropatie	67
2.2.1	Diagnostika a klasifikace u dětí	67
2.2.2	Klinický obraz	68
2.2.3	Endoskopické vyšetření	69
2.2.4	Patologické obrazy gastritid/gastropatí	69
2.2.5	Epidemiologie	70
2.2.6	Etiologie a typy gastritid a gastropatí	71
2.3	Ménétrierova choroba	97
2.3.1	Etiologie	97
2.3.2	Klinika	97
2.3.3	Diagnostika	97
2.3.4	Terapie	98
2.4	Gastroduodenální vředová choroba	101
2.4.1	Klasifikace	101
2.4.2	Epidemiologie	101
2.4.3	Etiologie a patogeneze	101
2.4.4	Primární peptické vředy	102
2.4.5	Sekundární peptické vředy	103
2.4.6	Hypersekreční stavy a vředová choroba	103
2.4.7	Klinické příznaky gastroduodenální vředové choroby	104
2.4.8	Komplikace	104
2.4.9	Diagnostika a diferenciální diagnostika	105
2.4.10	Terapie	105
2.4.11	Prognóza	106
2.5	Poruchy motility žaludku	107
2.5.1	Gastroparéza	107
2.5.2	Funkční dyspepsie	110
2.5.3	Dumping syndrom	110
2.5.4	Ruminace	112
2.5.5	Syndrom střevní pseudoobstrukce	112
2.6	Cizí těleso v žaludku	113

2.6.1	Anamnéza	113
2.6.2	Klinika	113
2.6.3	Diagnostika a základy terapie	113
2.6.4	Diferenciální diagnostika	114
2.6.5	Cizí tělesa	114
3	Střevo	119
3.1	Idiopatické střevní záněty	119
3.1.1	Definice	119
3.1.2	Klasifikace	119
3.1.3	Epidemiologie	119
3.1.4	Etiologie a etiopatogeneze	120
3.1.5	Porovnání Crohnovy choroby a ulcerózní kolitidy	122
3.1.6	Klinické manifestace idiopatických střevních zánětů	123
3.1.7	Diagnostika	154
3.1.8	Diferenciální diagnostika	180
3.1.9	Terapie	181
3.1.10	Komplikace idiopatických střevních zánětů	210
3.1.11	Tromboembolická nemoc a idiopatické střevní záněty	210
3.1.12	Gynekologická problematika idiopatických střevních zánětů	213
3.1.13	Kostní zdraví a idiopatické střevní záněty	218
3.1.14	Očkování dětí s idiopatickými střevními záněty	218
3.2	Akutní infekční průjem	235
3.2.1	Obecná část	235
3.2.2	Speciální část	238
3.2.3	Dehydratace a její léčba	255
3.3	Chronické průjmové onemocnění	263
3.3.1	Definice	263
3.3.2	Epidemiologie	263
3.3.3	Diferenciální diagnostika	263
3.3.4	Vyšetření při podezření na vrozené průjmy a enteropatie	270
3.3.5	Přehled příčin chronických průjmů u dětí starších šesti měsíců věku	276
3.3.6	Terapie chronických průjmů	280
3.4	Malabsorpce a malabsorpční syndrom	283
3.4.1	Definice	283
3.4.2	Rozdělení a patofyziologie	283
3.4.3	Klinický obraz	283
3.4.4	Primární malabsorpční syndromy	283
3.4.5	Sekundární malabsorpční syndromy	316
3.5	Syndrom krátkého střeva	321
3.5.1	Definice	321
3.5.2	Vývoj střeva, význam jednotlivých částí střeva	321
3.5.3	Etiologie a etiopatogeneze	322
3.5.4	Typy syndromu krátkého střeva	323
3.5.5	Klinický obraz, fáze syndromu krátkého střeva a adaptace střeva	323
3.5.6	Terapie	324
3.5.7	Komplikace	326
3.5.8	Prognóza	326
3.6	Syndrom bakteriálního přerůstání v tenkém střevě	329
3.6.1	Definice	329
3.6.2	Prevalence	329
3.6.3	Patofyziologie	329
3.6.4	Rizikové faktory	330
3.6.5	Etiologie	330

3.6.6	Klinické projevy	330
3.6.7	Diagnostika	331
3.6.8	Terapie	331
3.7	Syndrom střevní pseudoobstrukce	333
3.7.1	Definice	333
3.7.2	Epidemiologie	333
3.7.3	Klasifikace	333
3.7.4	Klinika	333
3.7.5	Diagnostická kritéria	334
3.7.6	Diagnostika	334
3.7.7	Terapie	335
3.7.8	Prognóza	336
3.8	Střevní polypy	337
3.8.1	Klinický obraz	337
3.8.2	Diagnostika	338
3.8.3	Terapie	338
3.8.4	Klasifikace polypů	339
4	Anální otvor a perianální krajina	347
4.1	Anální fisury	347
4.2	Perianální abscesy a píštěle	347
4.3	Hemoroidy	348
4.4	Prolaps rekta	348
5	Poruchy interakce osy střevo–mozek	351
5.1	Definice	351
5.2	Epidemiologie	351
5.3	Etiologie a etiopatogeneze	351
5.3.1	Porucha interakce osy střevo–mozek	351
5.3.2	Vliv diety	351
5.3.3	Genetické faktory	352
5.3.4	Zvažovaná role infekce	352
5.3.5	Zvažovaná úloha slizničního zánětu nízkého stupně, aktivace imunity a alterace střevní permeability	352
5.3.6	Zvažovaná role poruchy metabolismu žlučových kyselin	352
5.3.7	Zvažovaná role abnormalit metabolismu 5-hydroxytryptaminu	353
5.4	Klasifikace poruch interakce osy střevo–mozek	353
5.5	Epidemiologie, diagnostická kritéria, diferenciální diagnostika a terapie jednotlivých typů poruchy interakce osy střevo–mozek	355
5.5.1	Regurgitace u novorozence a kojence	355
5.5.2	Ruminace u novorozenců a kojenců	356
5.5.3	Syndrom cyklického zvracení	357
5.5.4	Kojenecké koliky	361
5.5.5	Funkční průjem	364
5.5.6	Kojenecká dyschezie	365
5.5.7	Funkční zácpa	365
5.5.8	Funkční nauzea a funkční zvracení	372
5.5.9	Ruminace	374
5.5.10	Aerofagie	375
5.5.11	Funkční dyspepsie	376
5.5.12	Syndrom dráždivého tračníku	377
5.5.13	Břišní migréna	378
5.5.14	Funkční bolesti břicha, které nejsou dále specifikované	379
5.5.15	Neretenční fekální inkontinence	380
5.6	Dopady poruch interakce osy střevo–mozek na dítě	381
5.7	Dopady poruch interakce osy střevo–mozek na rodinu	381

6	Nezofageální eozinofilní záněty gastrointestinálního traktu	383
6.1	Definice	383
6.2	Nomenklatura a klasifikace nezofageálních eozinofilních gastrointestinálních zánětů.	383
6.3	Epidemiologie.	383
6.4	Etiologie a etiopatogeneze	384
6.5	Klinika.	384
6.6	Diagnostika.	385
6.7	Diferenciální diagnostika	388
6.8	Terapie.	388
6.9	Komplikace.	390
6.10	Prognóza	390
6.11	Eozinofilní gastrointestinální záněty z pohledu alergologa	390
7	Mastocytární enterokolitida	397
7.1	Definice	397
7.2	Epidemiologie.	397
7.3	Etiologie a etiopatogeneze	397
7.4	Klinika.	397
7.5	Diagnostika	397
7.6	Diferenciální diagnostika	398
7.7	Terapie.	398
7.8	Prognóza	398
8	Mikroskopická kolitida	399
8.1	Definice	399
8.2	Epidemiologie.	399
8.3	Etiologie a etiopatogeneze	399
8.4	Rizikové faktory	400
8.5	Klinika.	400
8.6	Diagnostika	400
8.7	Diferenciální diagnostika	400
8.8	Terapie.	400
8.9	Prognóza	401
9	 Dětská revmatická a autoinflatorní onemocnění a jejich gastrointestinální projevy	403
9.1	Juvenilní idiopatická artritida	403
9.2	Reaktivní artritidy	404
9.3	Primární systémové vaskulitidy.	404
9.3.1	IgA vaskulitida	405
9.3.2	Kawasakiho nemoc	405
9.3.3	Syndrom multisystémové zánětlivé odpovědi asociovaný s infekcí SARS-CoV-2 u dětí.	405
9.3.4	Polyarteriitidis nodosa	405
9.3.5	Takayasuova arteriitida.	406
9.3.6	Granulomatóza s polyangiitidou a eozinofilní granulomatóza s polyangiitidou	406
9.4	Juvenilní systémový lupus erythematodes	406
9.5	Antifosfolipidový syndrom.	407
9.6	Juvenilní dermatomyositida.	407
9.7	Juvenilní systémová sklerodermie.	408
9.8	Sjögrenův syndrom	408
9.9	Syndromy periodické horečky	408
9.9.1	Familiární středomořská horečka	408
9.9.2	Deficit mevalonátkinázy	409
9.10	Juvenilní sarkoidóza	409
9.11	Nežádoucí účinky farmakoterapie.	409

10	Projevy vrozených poruch imunity v gastrointestinálním a hepatobiliárním traktu	411
10.1	Projevy PID v gastrointestinálním a hepatobiliárním traktu a jejich varovné známky	413
10.2	Nálezy paraklinických vyšetření u gastrointestinálních a hepatobiliárních projevů PID	417
10.2.1	Obecná laboratorní vyšetření	417
10.2.2	Laboratorní vyšetření imunologická.	417
10.2.3	Mikrobiologická vyšetření	418
10.2.4	Zobrazovací metody a endoskopické nálezy	419
10.2.5	Histopatologické nálezy	419
10.2.6	Genetické vyšetření	420
10.3	Terapie gastrointestinálních a hepatobiliárních manifestací PID	420
11	Projevy cystické fibrózy v gastrointestinálním traktu	427
11.1	Definice	427
11.2	Epidemiologie, etiologie a etiopatogeneze	427
11.3	Diagnostika a screening	428
11.4	Klinika.	428
11.5	Komplikace.	428
11.5.1	Neprospívání.	428
11.5.2	Hypovitaminózy.	429
11.5.3	Prolaps rektu	429
11.5.4	Mekoniový ileus	429
11.5.5	Syndrom obstrukce distálního ilea	430
11.5.6	Gastroezofageální reflux	431
11.5.7	Hepatopatie asociovaná s cystickou fibrózou.	431
11.5.8	Diabetes mellitus asociovaný s cystickou fibrózou	431
11.5.9	Fibrotizující kolonopatie.	432
11.6	Výživa při cystické fibróze	432
11.7	Modulátorová léčba cystické fibrózy a efekt na gastrointestinální trakt	433
12	Gastrointestinální problematika neurologicky postiženého dítěte	435
12.1	Možné gastrointestinální obtíže u neurologicky postiženého dítěte	435
12.1.1	Dysfagie, orální motorická dysfunkce, orofaryngeální dysfunkce	435
12.1.2	Gastroezofageální refluxní onemocnění.	439
12.1.3	Zácpa	440
12.1.4	Další problémy, které přispívají k potížím s krmením a výživou	441
12.1.5	Ortopedické problémy	441
13	Potravinová alergie	443
13.1	Prevalence potravinových alergií.	443
13.2	Mechanismy potravinových alergií	444
13.3	Orální tolerance	445
13.4	Potravinové alergeny	446
13.5	Potravinová alergie zprostředkovaná IgE.	447
13.6	Potravinová alergie asociovaná s pyly	447
13.7	Alergenová imunoterapie potravinových alergií.	449
13.8	Biologická léčba a potravinové alergie	450
13.9	Alergie na pšenici.	451
13.10	Alergie na vejce	452
13.11	Alergie na bílkoviny kravského mléka	453
13.11.1	Mechanismy vzniku alergie na bílkoviny kravského mléka.	454
13.11.2	Gastrointestinální příznaky způsobené alergií na bílkoviny kravského mléka	455
13.11.3	Diagnostika alergie na bílkoviny kravského mléka	455
13.11.4	Léčba alergie na bílkoviny kravského mléka	461
13.11.5	Možnosti prevence potravinové alergie	464
13.11.6	Rizikové faktory pro vznik alergie na bílkoviny kravského mléka	464
13.11.7	Alergie na bílkoviny kravského mléka z pohledu nutričního terapeuta	464

13.12	Syndrom enterokolitidy indukované potravinovým antigenem	465
13.12.1	Patofyziologie	465
13.12.2	Spouštěcí potraviny	466
13.12.3	Klinika a diagnostika	466
13.12.4	Diferenciální diagnostika	468
13.12.5	Terapie	468
13.12.6	Prognóza	469
14	Nádorová onemocnění gastrointestinálního traktu	471
14.1	Epidemiologie	471
14.2	Klasifikace	471
14.3	Klinika	471
14.4	Diagnostika	471
14.5	Diferenciální diagnostika	472
14.6	Benigní nádory gastrointestinálního traktu	472
14.6.1	Střevní polypy	472
14.6.2	Hereditární polypózní syndromy s vyšším rizikem vzniku nádorů	472
14.6.3	Další benigní nádory gastrointestinálního traktu	472
14.7	Zhoubné nádory gastrointestinálního traktu	473
14.7.1	Non-Hodgkinovy lymfomy	473
14.7.2	Gastrointestinální stromální tumory	473
14.7.3	Kolorektální karcinom	473
	Oddíl II – Dětská pankreatologie	477
15	Pankreatitidy	479
15.1	Akutní pankreatitida	479
15.1.1	Definice	479
15.1.2	Epidemiologie	479
15.1.3	Patofyziologie	479
15.1.4	Etiologie	480
15.1.5	Klinika	480
15.1.6	Diagnóza	480
15.1.7	Diferenciální diagnóza	482
15.1.8	Terapie	482
15.1.9	Prognóza	483
15.2	Chronická a hereditární pankreatitida	483
15.2.1	Definice, epidemiologie a patofyziologie	483
15.2.2	Etiologie	484
15.2.3	Klinika	485
15.2.4	Diagnóza	485
15.2.5	Diferenciální diagnostika	486
15.2.6	Terapie	486
15.2.7	Prognóza	487
16	Nádorová onemocnění pankreatu	489
16.1	Epidemiologie a klasifikace	489
16.2	Klinika	489
16.3	Diferenciální diagnostika	489
16.4	Neuroendokrinní nádory pankreatu	489
16.5	Solidní pseudopapilární nádor pankreatu	490
16.6	Pankreatoblastom	490
16.7	Kaposiformní hemangioendoteliom	491

	Oddíl III – Dětská hepatologie	493
17	Akutní infekční hepatitidy	495
17.1	Virové hepatitidy	495
17.1.1	Hepatitida A	495
17.1.2	Hepatitida B	497
17.1.3	Hepatitida D	497
17.1.4	Hepatitida E	498
17.2	Ostatní infekční akutní hepatitidy	499
17.2.1	Syndrom infekční mononukleózy	499
17.2.2	Onemocnění jater vyvolané enteroviry	501
17.2.3	Onemocnění jater vyvolané parvovirem B19	502
17.2.4	Onemocnění jater vyvolané virem herpes simplex	503
17.2.5	Onemocnění jater vyvolané virem <i>varicella-zoster</i>	504
17.2.6	Onemocnění jater vyvolané lidským herpes virem 6	505
17.2.7	Leptospiróza	505
17.2.8	Pyogenní jaterní abscesy	506
17.2.9	Toxoplazmóza	506
17.2.10	Amébová infekce jater	507
17.2.11	Echinokokóza	507
18	Chronické infekční hepatitidy	509
18.1	Hepatitida B v dětském věku	509
18.1.1	Definice	509
18.1.2	Epidemiologie	509
18.1.3	Účinnost vakcinace proti virové hepatitidě B	509
18.1.4	Očkování dětí proti virové hepatitidě B v České republice	510
18.1.5	Klinika	511
18.1.6	Diagnostika	512
18.1.7	Diferenciální diagnostika	513
18.1.8	Terapie HBV infekce	513
18.1.9	Vakcíny proti hepatitidě B registrované v České republice	514
18.1.10	Prognóza	515
18.2	Hepatitida C v dětském věku	515
18.2.1	Definice	515
18.2.2	Epidemiologie	515
18.2.3	Způsob infekce	515
18.2.4	Přirozený průběh HCV infekce	516
18.2.5	Infekce plodu a novorozence virem hepatitidy C	516
18.2.6	Terapie HCV infekce	516
18.2.7	Prognóza	519
19	Žloutenka kojeného dítěte	521
19.1	Definice	521
19.2	Epidemiologie	521
19.3	Etiologie	521
19.4	Anamnéza a klinika dítěte	522
19.5	Diagnostika	522
19.6	Diferenciální diagnostika	522
19.7	Terapie	522
19.8	Komplikace	522
19.9	Prognóza	523
20	Familiární hyperbilirubinemie	525
20.1	Definice	525
20.2	Klasifikace	525
20.3	Gilbertův syndrom	525

20.3.1	Definice	525
20.3.2	Epidemiologie.	526
20.3.3	Etiologie a etiopatogeneze	526
20.3.4	Klinika.	526
20.3.5	Diagnostika.	526
20.3.6	Diferenciální diagnostika	526
20.3.7	Terapie.	527
20.3.8	Komplikace.	527
20.3.9	Prognóza	527
20.4	Criglerův–Najjarův syndrom	527
20.4.1	Definice	527
20.4.2	Epidemiologie.	527
20.4.3	Etiologie a etiopatogeneze	527
20.4.4	Klinika.	527
20.4.5	Diagnostika.	527
20.4.6	Diferenciální diagnostika	527
20.4.7	Terapie.	527
20.4.8	Komplikace.	528
20.4.9	Prognóza	528
20.5	Dubinův–Johnsonův syndrom.	528
20.5.1	Definice	528
20.5.2	Epidemiologie.	528
20.5.3	Etiologie a etiopatogeneze	528
20.5.4	Klinika.	529
20.5.5	Diagnostika.	529
20.5.6	Diferenciální diagnostika	529
20.5.7	Terapie	529
20.5.8	Komplikace.	529
20.5.9	Prognóza	529
20.6	Rotorův syndrom.	529
20.6.1	Definice	529
20.6.2	Epidemiologie a klinika	530
20.6.3	Etiologie a etiopatogeneze	530
20.6.4	Klinika.	530
20.6.5	Diagnostika.	530
20.6.6	Diferenciální diagnostika	530
20.6.7	Terapie.	530
20.6.8	Komplikace.	530
20.6.9	Prognóza	531
21	Biliární atrezie	533
21.1	Definice a epidemiologie	533
21.2	Etiologie a etiopatogeneze	533
21.3	Klinický průběh	534
21.4	Diagnóza a terapie	535
21.5	Prognóza	536
22	Alagilleův syndrom	539
22.1	Definice, genetika a epidemiologie	539
22.2	Klinika.	539
22.3	Diagnóza	541
22.4	Terapie.	541
22.5	Prognóza	541
23	Jaterní steatóza asociovaná s metabolickou dysfunkcí.	543
23.1	Epidemiologie a rizikové faktory.	544

23.2	Patofyziologie	544
23.2.1	Steatóza a inzulinová rezistence	544
23.2.2	Oxidační stres	545
23.2.3	Cytokiny a rozvoj zánětlivých změn	545
23.2.4	Mikrobiota	545
23.3	Diagnostika	545
23.3.1	Klinické vyšetření	545
23.3.2	Laboratorní vyšetření	546
23.3.3	Zobrazovací metody	547
23.3.4	Jaterní biopsie	548
23.3.5	Histopatologie	548
23.4	Terapie	550
23.4.1	Nefarmakologická léčba	550
23.4.2	Farmakologická léčba	550
23.4.3	Chirurgická léčba	551
24	Autoimunitní onemocnění jater v dětském věku	553
24.1	Epidemiologie	553
24.2	Klasifikace autoimunitních onemocnění jater u dětí	553
24.2.1	Autoimunitní hepatitida	553
24.2.2	Autoimunitní sklerozující cholangitida	558
24.2.3	Na plazmocyty bohatá rejekce	560
24.3	Prognóza	561
25	Dědičné poruchy metabolismu s jaterním a gastrointestinálním postižením v dětském věku	563
25.1	Dědičné poruchy metabolismu s dominující (neonatální) cholestatickou hepatopatií	563
25.1.1	Cerebrotendinózní xantomatóza	563
25.1.2	Niemannova–Pickova nemoc typu C	568
25.1.3	Dědičné poruchy glykosylace	569
25.1.4	Poruchy peroxisomální biogeneze	570
25.1.5	Porucha transaldolázy	571
25.1.6	Porucha citrinu/citrulinemie typu 2	571
25.2	Dědičné poruchy metabolismu s hepatomegalií	572
25.2.1	Glykogenózy	572
25.2.2	Mukopolysacharidózy	575
25.2.3	Gaucherova nemoc	575
25.2.4	Porucha lysosomální kyselé lipázy	576
25.2.5	Niemannova–Pickova nemoc typu A a B	577
25.3	Dědičné poruchy metabolismu s jaterním selháním	578
25.3.1	Galaktosemie	578
25.3.2	Hereditární fruktózová intolerance	579
25.3.3	Tyrosinemie typu 1	579
25.3.4	Poruchy cyklu močoviny	580
25.3.5	Alpersův syndrom	582
25.3.6	Poruchy mitochondriální oxidace mastných kyselin	582
25.4	Dědičné poruchy metabolismu s exsudativní enteropatií	583
25.4.1	Porucha manózafozfátizomerázy	583
25.4.2	Porucha fosfomanomutázy 2	584
25.4.3	Mitochondriální neurogastrointestinální encefalopatie	584
25.5	Dědičné poruchy metabolismu se závažným neprospíváním	585
25.5.1	Infantilní cystinóza	585
25.5.2	Lysinurická intolerance s proteinurií	585
25.6	Dědičné poruchy metabolismu s pankreatickou insuficiencí	586
25.6.1	Pearsonův syndrom / mitochondriální deleční syndrom	586
25.7	Dědičné poruchy metabolismu s akutní pankreatitidou	586

25.7.1	Porucha lipoproteinové lipázy	586
25.8	Wilsonova choroba	587
25.8.1	Definice	587
25.8.2	Metabolismus mědi	587
25.8.3	Patofyziologie Wilsonovy choroby	587
25.8.4	Genetika Wilsonovy choroby	588
25.8.5	Klinika	588
25.8.6	Diagnostika	589
25.8.7	Diferenciální diagnostika	590
25.8.8	Terapie	591
25.8.9	Komplikace	593
25.8.10	Prognóza	593
25.8.11	Dopad stanovení diagnózy Wilsonovy choroby na rodinu	593
26	Deficit α_1-antitrypsinu	595
26.1	Definice	595
26.2	Alfa ₁ -antitrypsin	595
26.3	Klinika	596
26.4	Diagnostika	596
26.5	Terapie	597
26.6	Prognóza	597
27	Neonatální cholestáza	599
27.1	Definice	599
27.2	Diagnostický přístup k cholestáze v novorozeneckém a kojeneckém věku	599
27.3	Diferenciální diagnostika	602
27.4	Diagnostika	602
27.5	Terapie	603
28	Neonatální hepatitida	605
28.1	Definice a etiologie	605
28.2	Klinika	605
28.3	Diagnostika a diferenciální diagnostika	605
28.4	Terapie a prognóza	606
29	Progresivní familiární intrahepatální cholestáza	607
29.1	Definice	607
29.2	Epidemiologie	607
29.3	Klinika	607
29.3.1	Progresivní familiární intrahepatální cholestáza 1. typu	607
29.3.2	Progresivní familiární intrahepatální cholestáza 2. typu	608
29.3.3	Progresivní familiární intrahepatální cholestáza 3. typu	611
29.3.4	Progresivní familiární intrahepatální cholestáza 4. typu	611
29.3.5	Benigní rekurentní intrahepatální cholestáza	612
29.4	Terapie	612
30	Jaterní cirhóza a chronické jaterní selhání	615
30.1	Definice	615
30.2	Epidemiologie	615
30.3	Etiologie a etiopatogeneze	615
30.4	Klinické projevy a komplikace	617
30.5	Diagnostika	617
30.6	Terapie a prognóza	618
31	Portální hypertenze	619
31.1	Definice	619
31.2	Fyziologie, patofyziologie a etiopatogeneze	619
31.3	Klasifikace	620
31.4	Klinika	620

31.5	Diagnostika	621
31.6	Komplikace	622
31.6.1	Krvácení do gastrointestinálního traktu	622
31.6.2	Ascites	623
31.6.3	Hepatorenální syndrom	624
31.6.4	Hepatopulmonální syndrom	624
31.6.5	Portopulmonální hypertenze	625
31.6.6	Jaterní encefalopatie	625
31.7	Terapie	626
31.7.1	Farmakoterapie	626
31.7.2	Endoskopická léčba	626
31.7.3	Transjugulární intrahepatální portosystémová spojka	626
31.8	Extrahepatální obstrukce portální žíly	627
31.8.1	Etiologie	627
31.8.2	Klinika	628
31.8.3	Diagnostika	628
31.8.4	Terapie	628
32	Akutní jaterní selhání	631
32.1	Definice a diagnostická kritéria	631
32.2	Epidemiologie	631
32.3	Etiologie	632
32.4	Patofyziologie	633
32.5	Klinika	634
32.6	Laboratorní nálezy	635
32.7	Terapie	635
32.8	Prognóza	636
33	Transplantace jater	639
33.1	Definice	639
33.2	Indikace	639
33.3	Provedení jaterní transplantace	641
33.4	Imunosupresivní terapie	642
33.5	Komplikace	642
33.6	Prognóza	642
33.7	Transplantace jater v České republice	642
34	Nádorová onemocnění jater	645
34.1	Epidemiologie a klasifikace	645
34.2	Klinika	645
34.3	Diagnostika	645
34.4	Diferenciální diagnostika	645
34.5	Benigní nádory jater	647
34.5.1	Hemangiomy	647
34.5.2	Mezenchymální hamartomy	647
34.5.3	Fokální nodulární hyperplazie	647
34.5.4	Hepatocelulární adenom	647
34.6	Maligní nádory jater	648
34.6.1	Hepatoblastom	648
34.6.2	Hepatocelulární karcinom	649
34.6.3	Nediferencovaný embryonální sarkom jater	649
34.6.4	Metastazující maligní nádory do jater	650
35	Interpretace výsledků laboratorních vyšetření u dětí s onemocněními jater a pankreatu	653
35.1	Aminotransferázy	653
35.1.1	Alaninaminotransferáza	653
35.1.2	Aspartátaminotransferáza	654

35.2	Gamaglutamyltransferáza	654
35.3	Bilirubin	654
35.4	Laktátdehydrogenáza	654
35.5	Alkalická fosfatáza	654
35.6	Amoniak	655
35.7	Albumin a prealbumin	655
35.8	Alfa-amyláza	655
35.9	Lipáza	655
35.10	Alfa-fetoprotein	656
35.11	Alfa ₁ -antitrypsin	656
35.12	Koagulační faktory	656
35.13	Porfyrie	656
35.14	Acidobazická rovnováha a laktát	656
35.15	Kyselina močová	656
	Oddíl IV – Onemocnění žlučníku a žlučových cest	659
36	Cystická onemocnění ledvin	661
36.1	Klasifikace	661
36.2	Autosomálně recesivní polycystické onemocnění ledvin	661
36.2.1	Epidemiologie	661
36.2.2	Etiologie a etiopatogeneze	661
36.2.3	Klinika	662
36.2.4	Diagnostika	663
36.2.5	Diferenciální diagnostika	663
36.2.6	Terapie	664
36.2.7	Prognóza	665
36.3	Autosomálně dominantní polycystické onemocnění ledvin	665
36.3.1	Epidemiologie	665
36.3.2	Etiologie a etiopatogeneze	665
36.3.3	Klinika	666
36.3.4	Diagnostika	667
36.3.5	Diferenciální diagnostika	667
36.3.6	Terapie	668
36.3.7	Prognóza	669
37	Cysty choledochu	671
37.1	Definice	671
37.2	Epidemiologie	671
37.3	Etiopatogeneze	671
37.4	Klasifikace	671
37.5	Sdružené malformace při cystách choledochu	672
37.6	Klinika	672
37.7	Diagnóza	672
37.8	Terapie	672
37.9	Prognóza	672
38	Cholelitiáza	673
38.1	Definice	673
38.2	Epidemiologie	673
38.3	Etiologie a etiopatogeneze	673
38.4	Patofyziologie	673
38.5	Rizikové faktory tvorby cholelitiázy	673
38.5.1	Genetické vlivy	674
38.5.2	Vliv bílkovin a tuků	674
38.5.3	Mikrobiota	674

38.5.4	Dieta, léky a toxiny	674
38.5.5	Pohlaví	675
38.5.6	Obezita	675
38.5.7	Predisponující nemoci	675
38.6	Klinika	675
38.7	Komplikace	676
38.8	Diagnostika	676
38.9	Diferenciální diagnostika	677
38.10	Terapie	677
38.11	Prognóza	677
39	Hydrops žlučníku	679
40	Cholangitidy a cholangioitidy	681
40.1	Definice	681
40.2	Epidemiologie	681
40.3	Etiologie a etiopatogeneze	681
40.4	Klinika	681
40.5	Diagnostika	681
40.6	Diferenciální diagnostika	681
40.7	Terapie	682
40.8	Komplikace	682
40.9	Prognóza	682
41	Nádorová onemocnění žlučníku a žlučových cest	683
41.1	Klinika	683
41.2	Diagnostika	683
41.3	Diferenciální diagnostika	683
41.4	Rabdomyosarkom žlučových cest	683
41.5	Dětský cholangiokarcinom	684
	Oddíl V – Dětská výživa	685
42	Základní antropometrické charakteristiky v pediatrii – jejich správné měření a hodnocení	687
42.1	Percentilové grafy	687
42.2	Technika měření a základní hodnocení antropometrických parametrů	688
42.2.1	Tělesná délka a tělesná výška	688
42.2.2	Tělesná hmotnost	692
42.2.3	Obvod hlavy	696
43	Energetické potřeby dětského organismu	699
44	Hodnocení nutričního stavu v dětském věku	705
44.1	Klasifikace nutričního stavu	705
44.2	Epidemiologie	705
44.3	Etiologie	705
44.4	Diagnostika	707
44.5	Závěr	708
45	Kojení a mateřské mléko	709
45.1	Fyziologie laktace (laktogeneze)	710
45.1.1	Laktogeneze I	710
45.1.2	Laktogeneze II	710
45.1.3	Laktogeneze III	711
45.2	Složení mateřského mléka	711
45.2.1	Makronutrienty	711
45.2.2	Mikronutrienty	713
45.2.3	Hormony a růstové faktory	713
45.2.4	Mikrobiota	713
45.2.5	MikroRNA	714

45.3	Předčasně narozené děti	714
45.4	Druhy mateřského mléka	714
45.5	Základní podpora kojení a růstová křivka kojeného dítěte	715
45.6	Porucha produkce mateřského mléka	716
45.7	Kontraindikace kojení	716
45.8	Výhody kojení pro matku a dítě	716
45.9	Léky a kojení	717
45.10	Banky mateřského mléka	718
46	Umělá mléčná výživa novorozence a kojence	719
46.1	Formy umělé mléčné výživy	719
46.2	Mléčné formule na bázi kravského mléka	719
46.2.1	Počáteční mléčné formule na bázi kravského mléka	719
46.2.2	Pokračovací mléčné formule na bázi kravského mléka	719
46.2.3	Fermentované počáteční a pokračovací formule na bázi kravského mléka	722
46.3	Mléčné formule na bázi kozího mléka	722
46.4	Mléčné formule na bázi mléka jiných savců	723
46.5	Formule na bázi sóji	723
46.6	Formule se speciálními indikacemi	723
46.6.1	Formule určené pro poruchy interakce osy střevo–mozek	723
46.6.2	Nízkolaktózové a bezlaktózové formule	724
46.6.3	Formule s parciálně hydrolyzovanou bílkovinou kravského mléka	724
46.6.4	Formule s extenzivně hydrolyzovanou bílkovinou kravského mléka	724
46.6.5	Formule na bázi aminokyselin	724
46.6.6	Hydrolyzované formule na bázi rýže	726
46.6.7	Formule pro předčasně narozené děti nebo děti s nízkou porodní hmotností	726
46.7	Další přísady umělých formulí	727
47	Výživa předčasně narozeného novorozence	729
47.1	Energie	729
47.2	Bílkoviny	729
47.3	Sacharidy	731
47.4	Tuky	733
47.5	Vitaminy	737
47.6	Stopové prvky	739
47.7	Vlastní realizace nutriční podpory	740
47.7.1	Fortifikace mléka	746
48	Příkrmy	749
49	Výživa batolat a předškolních dětí	753
49.1	Energie a živiny	753
49.2	Skladba stravy	756
49.3	Stravovací režim	757
49.4	Výživa v jeslích a mateřské škole	759
49.5	Sledování stavu výživy v batolecím a předškolním věku	759
50	Výživa školáků a adolescentů	761
50.1	Potřeba energie a živin	761
50.2	Výživová doporučení	764
50.2.1	Stravovací režim	764
50.2.2	Zdroje polysacharidů	765
50.2.3	Zelenina a ovoce	766
50.2.4	Mléko a mléčné výrobky	766
50.2.5	Zdroje bílkovin	766
50.2.6	Nápoje	768
50.3	Potraviny a nápoje, které je třeba omezovat	768
50.3.1	Vysoce průmyslově zpracované potraviny	769

50.3.2	Energetické nápoje.	770
50.4	Školní stravování	770
50.5	Sledování stavu výživy ve školním věku a u adolescentů	770
51	Enterální výživa	773
51.1	Definice	773
51.2	Specifika nutriční léčby v dětském věku	773
51.3	Indikace enterální výživy	773
51.3.1	Specifické indikace enterální výživy	773
51.4	Kontraindikace enterální výživy	774
51.5	Komplikace enterální výživy	774
51.6	Rozdělení enterální výživy	775
51.7	Způsoby aplikace enterální výživy	775
51.7.1	Perorální podání enterální výživy	775
51.7.2	Podávání enterální výživy sondou	775
51.7.3	Perkutánní endoskopická gastrostomie	778
51.7.4	Perkutánní endoskopická gastrostomie se zavedenou jejunální sondou	781
51.7.5	Výživový knoflík	782
51.8	Péče o pacienta s enterální výživou	783
52	Parenterální výživa.	785
52.1	Definice	785
52.2	Historie	785
52.3	Nejčastější indikace parenterální výživy v dětském věku.	785
52.4	Dělení parenterální výživy	785
52.4.1	Podle cesty podání.	785
52.4.2	Podle schématu podání.	786
52.4.3	Podle složení.	786
52.5	Žilní přístupy u dětských pacientů	786
52.5.1	Typy vstupů.	786
52.5.2	Technické provedení	786
52.5.3	Obtížný žilní přístup	790
52.5.4	PICC vs. tunelizovaný centrální žilní katétr vs. port	790
52.5.5	Udržování funkčnosti žilního vstupu	790
52.5.6	Vstupy pro podání parenterální výživy u dětí	791
52.6	Doporučené složení parenterální výživy	791
52.6.1	Energie.	791
52.6.2	Bílkoviny	792
52.6.3	Tuky	792
52.6.4	Sacharidy.	792
52.6.5	Tekutiny a ionty	793
52.6.6	Vitaminy a stopové prvky	794
52.7	Komplikace parenterální výživy	795
52.7.1	Overfeeding	795
52.7.2	Realimentační syndrom	795
52.7.3	Deficit mikronutrientů	795
52.7.4	Inkompatibilita některých složek PV	796
52.7.5	Jaterní onemocnění asociované s parenterální výživou	796
52.7.6	Onemocnění ledvin.	797
52.7.7	Metabolická kostní nemoc	797
52.7.8	Růstová retardace.	798
52.7.9	Syndrom bakteriálního přerůstání	798
52.7.10	D-laktátová acidóza	798
52.8	Domácí parenterální výživa	798
52.8.1	Prevalence.	798

52.8.2	Indikace domácí parenterální výživy	799
52.8.3	Mortalita	799
52.8.4	Komplikace DPV	799
52.8.5	Propouštění do domácí péče	799
53	Realimentační syndrom	803
53.1	Epidemiologie a etiologie	803
53.2	Patogeneze	803
53.3	Klinický obraz	804
53.4	Diagnostika	804
53.5	Rizikové pacienti, screening	805
53.6	Prevence a léčba	806
53.7	Prognóza	808
54	Poruchy příjmu potravy	809
54.1	Klasifikace	809
54.2	Epidemiologie	810
54.3	Etiologie	810
54.4	Mentální anorexie	812
54.4.1	Diferenciální diagnostika	814
54.4.2	Terapie mentální anorexie	814
54.4.3	Prognóza mentální anorexie	816
54.5	Mentální bulimie	816
54.6	Vyhýbavá/omezující porucha příjmu potravy	816
54.7	Pica	817
54.8	Bigorexie (svalová dysmorfie)	817
54.9	Ortorexie	817
54.10	Poruchy příjmu potravy z pohledu nutričního terapeuta	817
54.10.1	Péče o pacienty s mentální anorexií a atypickou mentální anorexií	818
54.10.2	Péče o pacienty s poruchami příjmu potravy v kojeneckém a batolecím věku	821
54.10.3	Péče o pacienty s mentální bulimií, atypickou mentální bulimií a záchvatovitým přejídáním	822
54.10.4	Péče o pacienty s ARFID	822
54.10.5	Péče o pacienty s bigorexíí	822
54.10.6	Péče o pacienty s ortorexíí	823
55	Obezita v dětském věku	825
55.1	Definice	825
55.2	Epidemiologie	825
55.2.1	Prevalence dětské obezity	825
55.3	Etiologie	827
55.4	Vyšetření	828
55.5	Terapie	829
55.5.1	Intervence v oblasti životního stylu	829
55.5.2	Fyzická aktivita u dětí s obezitou	830
55.5.3	Medikamentózní léčba obezity v dětském věku	830
55.5.4	Bariatrická terapie obezity v dětském věku	830
55.6	Komplikace	831
56	Neprospívání	835
56.1	Definice	835
56.2	Epidemiologie	836
56.3	Etiologie	836
56.4	Diagnostika	836
56.4.1	Anamnéza a zhodnocení stravovacího procesu	836
56.4.2	Hodnocení antropometrických parametrů a fyzikální vyšetření dítěte	839
56.4.3	Laboratorní vyšetření	841
56.4.4	Zobrazovací metody	841

56.5	Terapie	841
56.6	Prognóza a sledování	843
56.7	Neprospívání předčasně narozených dětí.	843
56.7.1	Definice neprospívání	845
56.7.2	Klasifikace a etiologie neprospívání	845
56.7.3	Diagnostika.	846
56.7.4	Terapie.	846
57	Picky eaters aneb děti nadměrně vybíravé ve svém stravování	849
57.1	Definice	849
57.2	Epidemiologie.	849
57.3	Etiologie	849
57.4	Dopad nadměrné vybíravosti v jídle na dítě	850
57.5	Diagnostika.	850
57.6	Terapie.	850
57.7	Prognóza	851
58	Alternativní výživa v dětském věku.	853
58.1	Epidemiologie.	853
58.2	Klasifikace nejčastějších alternativních způsobů výživy.	853
58.3	Možné deficity při přechodu na rostlinnou stravu	854
58.3.1	Energie.	854
58.3.2	Bílkoviny	854
58.3.3	N-3 mastné kyseliny s dlouhým řetězcem	855
58.3.4	Vitamin B ₁₂	856
58.3.5	Vitamin D	856
58.3.6	Vápník	857
58.3.7	Železo	857
58.3.8	Zinek	857
58.3.9	Jód	858
58.4	Makrobiotická strava.	858
58.5	Závěr	858
59	Výživa neurologicky postiženého dítěte	861
59.1	Hodnocení výživy	861
59.1.1	Antropometrické metody	861
59.1.2	Zhodnocení tělesného složení	861
59.1.3	Stav kostního metabolismu	862
59.1.4	Laboratorní parametry	862
59.1.5	Hodnocení podvýživy.	862
59.1.6	Růstové grafy	862
59.2	Nutriční požadavky na výživu	862
59.2.1	Management výživy.	863
59.3	Fundoplikace a zavedení gastrostomie	864
59.4	Etické souvislosti výživy neurologicky postižených dětí	865
60	Dyslipidemie.	867
60.1	Familiární hypercholesterolemie.	867
60.1.1	Heterozygotní familiární hypercholesterolemie (HeFH).	867
60.1.2	Homozygotní familiární hypercholesterolemie.	872
60.2	Vzácné dyslipidemie	873
60.2.1	Vzácné dysbetalipoproteinemie.	875
60.2.2	Abetalipoproteinemie a hypobetalipoproteinemie	877
60.2.3	Vzácné hypertriacylglycerolemie	878
60.2.4	Porucha glycerol-3-fosfát dehydrogenázy (gen <i>GPD1</i>)	879
60.2.5	Vzácné dysalfalipoproteinemie	879
60.2.6	Poruchy biosyntézy cholesterolu	880

60.2.7	Nemoci s lysosomální akumulací cholesterolu a sfingolipidózy	883
61	Probiotika, prebiotika, synbiotika a postbiotika v dětské gastroenterologii	887
61.1	Definice	887
61.2	Probiotika	888
61.2.1	Léčba akutní infekční gastroenteritidy	890
61.2.2	Prevence průjmu asociovaného s antibiotickou terapií	890
61.2.3	Prevence nozokomiálního průjmu	891
61.2.4	Prevence nekrotizující enterokolitidy	891
61.2.5	Infekce <i>Helicobacter pylori</i>	892
61.2.6	Prevence a léčba kojeneckých kolik	892
61.2.7	Funkční bolesti břicha	892
61.2.8	Ostatní onemocnění	892
61.2.9	Závěr	893
61.3	Prebiotika	893
61.3.1	Předčasně narozené děti	894
61.3.2	Kojenecké koliky	894
61.3.3	Akutní infekční gastroenteritida	894
61.3.4	Infekce <i>Helicobacter pylori</i>	894
61.3.5	Syndrom dráždivého tračníku	894
61.3.6	Funkční zácpa	894
61.3.7	Ostatní	895
61.3.8	Závěr	895
61.4	Oligosacharidy mateřského mléka	895
61.4.1	Složení a variabilita oligosacharidů mateřského mléka	895
61.4.2	Účinky oligosacharidů mateřského mléka na střevní mikrobiom novorozenců a kojenců	896
61.4.3	Ochrana proti infekcím	896
61.4.4	Vliv na rozvoj imunity	896
61.4.5	Oligosacharidy mateřského mléka a kognitivní vývoj	897
61.4.6	Oligosacharidy mateřského mléka a prevence alergií	897
61.4.7	Oligosacharidy mateřského mléka a chronická onemocnění	897
61.4.8	Suplementace oligosacharidů mateřského mléka v kojenecké výživě	897
61.4.9	Závěr	897
61.5	Synbiotika	898
61.5.1	Předčasně narozené děti	898
61.5.2	Léčba akutní infekční gastroenteritidy	898
61.5.3	Infekce <i>Helicobacter pylori</i>	899
61.5.4	Idiopatické střevní záněty	899
61.5.5	Porucha interakce osy střevo–mozek	899
61.5.6	Závěr	899
61.6	Postbiotika a jejich využití v dětské gastroenterologii	899
61.6.1	Kojenecké formule obsahujícími postbiotika	900
61.6.2	Prevence a léčba běžných infekčních nemocí	901
61.6.3	Závěr	901
62	Stomie na gastrointestinálním traktu	903
62.1	Dělení stomií na gastrointestinálním traktu	903
62.2	Technické aspekty konstrukce stomie	904
62.3	Komplikace související se stomií	904
62.4	Stomie v dětském věku	906
62.5	Psychosociální aspekty ošetřování dětského pacienta se stomií	907
62.6	Moderní trendy a management ošetřování stomií	907

	Oddíl VI – Zobrazovací vyšetření v dětské gastroenterologii a hepatologii	911
63	Ultrasonografie břicha	913
63.1	Princip ultrazvukového vyšetření	913
63.2	Příprava pacienta na vyšetření	914
63.3	Indikace k vyšetření obecně	914
63.3.1	Vyšetření jater	915
63.3.2	Vyšetření žlučníku a žlučových cest	916
63.3.3	Vyšetření pankreatu	917
63.3.4	Vyšetření jícnu	917
63.3.5	Vyšetření žaludku	918
63.3.6	Vyšetření tenkého a tlustého střeva	918
63.3.7	Speciální nálezy	919
63.3.8	Trauma	920
63.3.9	Jiné indikace ultrasonografie břicha	920
63.4	Limitace ultrasonografie	920
64	Rentgenové vyšetření polykacího aktu a pasáže gastrointestinálním traktem	921
64.1	Typy vyšetření	921
64.2	Indikace	921
64.3	Příprava před vyšetřením	921
65	Videofluoroskopie	923
66	Výpočetní tomografie břicha	925
66.1	Příprava	925
66.2	Indikace	926
66.3	Výhody a nevýhody	927
67	Enterografie pomocí magnetické rezonance	929
68	Magnetická rezonance pánve se zaměřením na perianální píštěle	935
69	Cholangiopankreatografie za použití magnetické rezonance	939
70	Metody nukleární medicíny v dětské gastroenterologii a hepatologii	943
70.1	Obecné pojmy a principy	943
70.2	Diagnostika polykacího aktu, tranzit jícnem a gastroezofageální reflux, event. průkaz aspirace.	944
70.2.1	Indikace	944
70.2.2	Příprava	944
70.2.3	Provedení	944
70.3	Scintigrafie evakuace žaludku	946
70.3.1	Indikace	946
70.3.2	Příprava a provedení	946
70.4	Průkaz Meckelova divertiklu	946
70.4.1	Indikace	946
70.4.2	Příprava	947
70.4.3	Provedení a hodnocení	947
70.5	Krvácení do gastrointestinálního traktu	947
70.5.1	Indikace	947
70.5.2	Provedení	948
70.5.3	Hodnocení	949
70.6	Radionuklidová cholescintigrafie	949
70.6.1	Indikace	949
70.6.2	Provedení	950
70.7	Scintigrafická detekce zánětlivého postižení	950
70.7.1	Indikace	950
70.7.2	Provedení	951
70.7.3	Hodnocení	951
71	Základy endoskopie	953
71.1	Legislativa	953

71.2	Přístrojové vybavení pro endoskopické vyšetření	953
71.3	Příslušenství k endoskopickým vyšetřením	954
71.4	Sedace a celková anestezie	955
71.5	Ezofagogastroduodenoskopie	955
71.5.1	Indikace	956
71.5.2	Kontraindikace	956
71.5.3	Příprava k výkonu	956
71.5.4	Komplikace	956
71.5.5	Obrazová dokumentace, odběr vzorků, hodnocení nálezu	957
71.6	Koloskopie	958
71.6.1	Indikace	958
71.6.2	Kontraindikace	959
71.6.3	Příprava k výkonu	959
71.6.4	Komplikace	959
71.6.5	Obrazová dokumentace, odběr vzorků, interpretace	959
71.7	Endoskopická retrográdní cholangiopankreatografie	960
71.8	Videokapslová endoskopie	961
71.9	Balonem asistovaná enteroskopie	961
71.10	Endoskopická ultrasonografie	961
	Oddíl VII – Vybrané farmakologické kapitoly	963
72	Nežádoucí účinky běžně užívaných léčiv na gastrointestinální trakt a na játra	965
72.1	Nesteroidní protizánětlivá léčiva (modelové léčivo ibuprofen)	967
72.1.1	Ibuprofen	968
72.1.2	Kyselina acetylsalicylová	969
72.1.3	Preventivní opatření gastrointestinální toxicity při léčbě NSA	969
72.2	Chemoterapeutika (modelové léčivo metotrexát)	969
72.2.1	Metotrexát	970
72.3	Antibiotika (modelové léčivo amoxicilin / kyselina klavulanová)	970
72.3.1	Amoxicilin, kyselina klavulanová	971
	Zkratky	975
	Souhrn/Summary	990
	Medailonky autorů	991
	Rejstřík	1003